

KARTA PRZEDMIOTU

Cykl kształcenia od roku akademickiego: 2022/2023

I. Dane podstawowe

Nazwa przedmiotu	Dydaktyka katechezy
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	Catechesis didactics
Kierunek studiów	Teologia kurs B
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	Jednolite magisterskie
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	Stacjonarne
Dyscyplina	Nauki teologiczne
Język wykładowy	Polski

Koordynator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	Ks. prof. dr hab. Paweł Mąkosa

Forma zajęć (<i>katalog zamknięty ze słownika</i>)	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
wykład			2
konwersatorium			
ćwiczenia	30	VII	
laboratorium			
warsztaty			
seminarium			
proseminarium			
lektorat			
praktyki			
zajęcia terenowe			
pracownia dyplomowa			
translatorium			
wizyta studyjna			

Wymagania wstępne	Podstawowa wiedza z zakresu dydaktyki i metodyki nauczania religii.

II. Cele kształcenia dla przedmiotu

C1. Kompetencje merytoryczne, dydaktyczne, wychowawcze oraz rozwój zawodowy nauczyciela;
C2. Korzystanie z technologii informacyjno-komunikacyjnej, komunikacja interpersonalna, organizacja i formy pracy z uczniami, motywowanie uczniów do systematycznego i samodzielnego uczenia się;
C3. Umiejętność przygotowania konspektu służącego do prowadzenia własnej lekcji, wskazanie różnych dostępnych wariantów związanych z nowymi pakietami edukacyjnymi i sposobów ich praktycznej realizacji; prowadzenie hospitacji;

III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	Absolwent zna i rozumie: kompetencje merytoryczne, dydaktyczne i wychowawcze nauczyciela, w tym potrzebę zawodowego rozwoju, także z wykorzystaniem technologii informacyjno-komunikacyjnej, oraz dostosowywania sposobu komunikowania się do poziomu rozwoju uczniów i stymulowania aktywności poznawczej uczniów, w tym kreowania sytuacji dydaktycznych; znaczenie autorytetu nauczyciela oraz zasady interakcji ucznia i nauczyciela w toku lekcji; moderowanie interakcji między uczniami; rolę nauczyciela jako popularyzatora wiedzy oraz znaczenie współpracy nauczyciela w procesie dydaktycznym z rodzicami lub opiekunami uczniów, pracownikami szkoły i środowiskiem pozaszkolnym;	D.1.W4.
W_02	organizację pracy w klasie szkolnej i grupach: potrzebę indywidualizacji nauczania, zagadnienie nauczania interdyscyplinarnego, formy pracy specyficzne dla danego przedmiotu lub rodzaju zajęć: wycieczki, zajęcia terenowe i laboratoryjne, doświadczenia i konkursy oraz zagadnienia związane z pracą domową;	D.1.W7.
W_03	diagnozę wstępną grupy uczniowskiej i każdego ucznia w kontekście nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć oraz sposoby wspomagania rozwoju poznawczego uczniów; potrzebę kształtowania pojęć, postaw, umiejętności praktycznych, w tym rozwiązywania problemów, i wykorzystywania wiedzy; metody i techniki skutecznego uczenia się; metody strukturyzacji wiedzy oraz konieczność powtarzania i utrwalania wiedzy i umiejętności;	D.1.W12.
W_04	znaczenie rozwijania umiejętności osobistych i społeczno-emocjonalnych uczniów: potrzebę kształtowania umiejętności współpracy uczniów, w tym grupowego rozwiązywania problemów oraz budowania systemu wartości i rozwijania postaw etycznych uczniów, a także kształtowania kompetencji komunikacyjnych i nawyków kulturalnych;	D.1.W13.
W_05	potrzebę kształtowania u ucznia pozytywnego stosunku do nauki, rozwijania ciekawości, aktywności i samodzielności poznawczej, logicznego i krytycznego myślenia, kształtowania motywacji do uczenia się danego przedmiotu i nawyków systematycznego uczenia się, korzystania z różnych źródeł wiedzy, w tym z Internetu, oraz przygotowania ucznia do uczenia się przez całe życie przez stymulowanie go do samodzielnej pracy.	D.1.W15.
UMIĘJĘTNOŚCI		
U_01	Absolwent potrafi: identyfikować powiązania treści nauczania religii lub prowadzonych zajęć z innymi treściami nauczania	D.1.U3.

U_02	dostosować sposób komunikacji do poziomu rozwojowego uczniów;	D.1.U4.
U_03	kreować sytuacje dydaktyczne służące aktywności i rozwojowi zainteresowań uczniów oraz popularyzacji wiedzy;	D.1.U5.
U_04	podjąć skuteczną współpracę w procesie dydaktycznym z rodzicami lub opiekunami uczniów, pracownikami szkoły i środowiskiem pozaszkolnym;	D.1.U6.
U_05	merytorycznie, profesjonalnie i rzetelnie oceniać pracę uczniów wykonywaną w klasie i w domu;	D.1.U8.
U_06	skonstruować sprawdzian służący ocenie danych umiejętności uczniów;	D.1.U9.
U_07	rozpoznać typowe dla nauczania religii błędy uczniowskie i wykorzystać je w procesie dydaktycznym;	D.1.U10.
U_08	przeprowadzić wstępną diagnozę umiejętności ucznia.	D.1.U11.
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Absolwent jest gotów do: popularyzowania wiedzy wśród uczniów i w środowisku szkolnym oraz pozaszkolnym;	D.1.K2.
K_02	zachęcania uczniów do podejmowania prób badawczych;	D.1.K3.
K_03	kształtowania umiejętności współpracy uczniów, w tym grupowego rozwiązywania problemów;	D.1.K5.
K_04	budowania systemu wartości i rozwijania postaw etycznych uczniów oraz kształtowania ich kompetencji komunikacyjnych i nawyków kulturalnych;	D.1.K6.
K_05	rozwijania u uczniów ciekawości, aktywności i samodzielności poznawczej oraz logicznego i krytycznego myślenia;	D.1.K7.
K_06	kształtowania nawyku systematycznego uczenia się i korzystania z różnych źródeł wiedzy, w tym z Internetu;	D.1.K8.

IV. Opis przedmiotu/ treści programowe

Kompetencje merytoryczne, dydaktyczne, wychowawcze, rozwój zawodowy nauczyciela. Wykorzystanie technologii informacyjno-komunikacyjnej w sposób dostosowany do poziomu rozwojowego uczniów. Budowanie autorytetu nauczyciela, komunikacja interpersonalna z uczniami, rodzicami, pracownikami szkoły i środowiskiem pozaszkolnym. Organizacja pracy w klasie szkolnej i grupach (indywidualizacja nauczania oraz nauczanie interdyscyplinarne). Formy pracy z uczniami szkolne i pozaszkolne (wycieczki, zajęcia terenowe, pielgrzymki). Praca domowa, konkursy, olimpiady. Praktyczne zastosowanie metod i technik pracy oraz środków dydaktycznych. Rozwijanie umiejętności osobistych i społeczno-emocjonalnych, współpracy uczniów, rozwiązywania problemów, budowania systemu wartości i rozwijania postaw etycznych, kształtowania kompetencji komunikacyjnych i nawyków kulturalnych uczniów. Rozwijanie ciekawości, aktywności i samodzielności poznawczej, logicznego i krytycznego myślenia, kształtowania motywacji do systematycznego uczenia się, korzystania z różnych źródeł wiedzy, w tym z Internetu, oraz przygotowania ucznia do uczenia się przez całe życie przez stymulowanie go do samodzielnej pracy. Struktura konspektu hospitacyjnego oraz scenariusza (konspektu) służącego prowadzeniu własnej lekcji, wskazanie różnych dostępnych jego wariantów związanych z nowymi pakietami edukacyjnymi i sposobów ich praktycznej realizacji.

V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne (lista wyboru)	Metody weryfikacji (lista wyboru)	Sposoby dokumentacji (lista wyboru)
WIEDZA			
W_01, W_02, W_03	Wykład konwersatoryjny	Przygotowanie konspektu	Tekst i plik z konspektem
W_04, W_05	Wykład konwersatoryjny	Przygotowanie konspektu oraz prezentacji	Karta oceny pracy w grupie
UMIEJĘTNOŚCI			
U_01, U_02, U_03, U_04, U_05, U_06,	Ćwiczenia praktyczne	Sprawdzenie umiejętności praktycznych	Karta oceny pracy w grupie
U_07, U_08	Praca zespołowa	Obserwacja	Karta oceny pracy w grupie
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
K_01, K_02, K_03, K_04, K_05, K_06.	Ćwiczenia praktyczne	Obserwacja; Sprawdzenie umiejętności praktycznych	Karta oceny pracy w grupie

VI. Kryteria oceny, wagi**Ocena niedostateczna:**

Student nie posiada podstawowej wiedzy na temat zasad konstruowania konspektu lekcji religii. Nie posiada również podstawowej wiedzy na temat systemów i kryteriów oceniania w katechezie a także metod wykorzystywanych na danym poziomie edukacyjnym. Nie potrafi samodzielnie przygotować i prawidłowo przeprowadzić zajęć szkolnych z nauczania religii. Był nieobecny na zajęciach więcej niż dwa razy w semestrze bez przedstawienia wiarygodnego usprawiedliwienia.

Ocena dostateczna:

Student posiada podstawową wiedzę na temat zasad konstruowania konspektu lekcji religii oraz systemów i kryteriów oceniania w katechezie a także metod wykorzystywanych na danym poziomie edukacyjnym. Potrafi samodzielnie przygotować konspekty lekcji religii, które zostaną pozytywnie ocenione przez prowadzącego zajęcia. Potrafi przeprowadzić lekcje religii w szkole realizując większość założonych w konspekcie celów.

Ocena dobra:

Student posiada gruntowną wiedzę na temat zasad tworzenia konspektu lekcji religii. Posiada również dobrą wiedzę na temat systemów i kryteriów oceniania w katechezie a także a także metod wykorzystywanych na danym poziomie edukacyjnym. Potrafi samodzielnie przygotować konspekty lekcji religii, które zostaną dobrze ocenione przez prowadzącego zajęcia. Potrafi przeprowadzić lekcje religii w szkole realizując wszystkie założone w konspekcie cele. Potrafi prawidłowo oceniać uczniów w czasie prowadzonych zajęć.

Ocena bardzo dobra:

Student posiada specjalistyczną wiedzę na temat zasad tworzenia konspektu lekcji religii. Posiada również bardzo dobrą wiedzę na temat systemów i kryteriów oceniania w katechezie a także a także metod wykorzystywanych na danym poziomie edukacyjnym. Potrafi samodzielnie przygotować nowatorskie konspekty lekcji religii, które zostaną bardzo dobrze

ocenione przez prowadzącego zajęcia. Potrafi przeprowadzić lekcje religii w szkole przy zastosowaniu nowatorskich metod i technik realizując wszystkie założone w konspekcie cele. Potrafi dobrze oceniać uczniów w czasie prowadzonych zajęć motywując ich do wyłożonej pracy. Planuje permanentną formację pedagogiczno-katechetyczną.

VII. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	30
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	30

VIII. Literatura

Literatura podstawowa:
<i>Vademecum katechety. Metody aktywizujące.</i> Red. Z. Barciński. Kraków-Lublin 2006; P. Mąkosa. <i>Wybrane postulaty metodyczne pod adresem katechezy młodzieży.</i> W: <i>Troska Kościoła o współczesną polską młodzież. Zarys problematyki.</i> Red. A. Offmański. Szczecin: Wydział Teologiczny Uniwersytetu Szczecińskiego 2008 s. 267-281; P. Mąkosa. <i>Kryteria doboru metod w katechezie.</i> W: <i>W poszukiwaniu nowych metod katechetycznych.</i> Red. H. Słowińska. Lublin: Wydawnictwo KUL 2006 s. 43-56
Literatura uzupełniająca
S. Łabendowicz, <i>Metodyka katechezy</i> , Radom 2019; M. Korgul, <i>Dydaktyka na lekcjach religii</i> , Wrocław 1998; P. Duksa. <i>Metody katechetyczne.</i> Olsztyn 1998; M. Korgul. <i>Kształtowanie postaw religijnych na katechezie w kontekście nowej Podstawy programowej katechezy Kościoła katolickiego w Polsce.</i> W: <i>Wokół nowej Podstawy programowej i Programu nauczania religii.</i> Red. A. Bałoniak. Częstochowa: Edycja Świętego Pawła 2020 s. 35-48; M. Małek. <i>Wykorzystanie mediów na katechezie po wprowadzeniu Podstawy programowej katechezy Kościoła katolickiego w Polsce.</i> W: <i>Wokół nowej Podstawy programowej i Programu nauczania religii.</i> Red. A. Bałoniak. Częstochowa: Edycja Świętego Pawła 2020 s. 57-61.